

**BLOGGING КАТО ИНОВАТИВЕН СПОСОБ И КОМПОНЕНТ НА
КОМПЕТЕНТНОСТЕН ПОДХОД ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА
ПОЗИТИВНА НАГЛАСА ПРИ ФОРМИРАНЕ НА УМЕНИЯТА ЗА
ГРАМОТНО ПИСАНЕ У УЧЕНИЦИТЕ В НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ
(ТЕОРИТИЧЕН ОБЗОР)**

Румяна Иванова Карадимитрова

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, гр. Пловдив

**BLLOGING AS AN INNOVATIVE WAY AND COMPONENT OF A
COMPETENCE APPROACH TO BUILD A POSITIVE ATTITUDE IN
THE FORMATION OF STUDENT’S WRITING SKILLS IN PRIMARY
SCHOOL**

(THEORETICAL OVERVIEW)

Rumyana Ivanova Karadimitrova

Plovdiv University “Paisii Hilendarski”, Plovdiv

* Авторът изказва благодарност към научен проект НИХ – 437/2020 г. „Изследване проекциите на компетентностния подход при подготовката, възпитанието и развитието на личностните качества в предучилищна и начална училищна възраст чрез използване на алтернативни педагогически форми за организация на образователните дейности“, за финансирането на настоящата работа.

Abstract: *Blogging is a written form of communication and its style depends on the audience and the nonverbal communication which applies to. It can be used on different platforms and its information can be read, written and shared. Recently, the blogging has entered the work at all stages of education. It is a digital tool that enriches the learning process giving the enablement of the expansion of the curriculum framework as well as diversifying the school routine. In addition, by making students work public, which enables their work to be reached from a wider audience, the blogging becomes and interesting and motivating tool for the development of students writing skills.*

The ability to write grammatically correctly is a key component in the primary school curriculum. It is fundamental in building knowledge and skills in other subjects and for the future development of students as intelligent, competitive and full-fledged young people in all professional fields. Therefore, they need to be motivated when writing. Their positive attitude makes the process of learning to literate writing effective. It can be most complete when it is combined with an appropriate way and dosage with technological innovations that require adequate digital knowledge from both students and teachers.

The article is a theoretical overview, clarifying the term “blogging” and revealing good practices in primary schools, where it is used as a tool to increase students’ motivation in the writing process and

improve their literacy levels. The results of the work with blogging compared the implementation and learning process. The results of the work with blogging and its implementation and learning processes are compared to scientist and teachers' opinions from all over the world.

Keywords: *blogging, writing skills, digital literacy, primary school, positive attitude*

Насърчаването на използване на информационни технологии в класните стаи в 21-ви век е иновативен начин на работа, чрез който учениците могат да направят адекватна връзка между предметите, които изучават и технологичното общество, в което растат. Ако дадената учебна институция не използва технологии в процеса на учене, то учениците я смятат за откъсната от света и скучна, защото в нормалният им живот и в ежедневието им те до такава степен са свикнали с най-различни видове технологии, че ги приемат за даденост, без съществуването на която не могат да си представят функционирането на света. Една от най-ефективните технологии в наше време, която повишава интереса при писане на учениците е блогинг. Чрез него процеса за формиране на умения за грамотно писане видимо се подобрява и резултатите им са по-високи.

За изясняване на термина „блогинг“ можем да стъпим на дефиницията, дадена от Дейвид Уорлик (David Warlick). В книгата си „Classroom Blogging“, той представя виждането си за блогинг като инструмент за подобряване качеството на образование. Като дефиниция за термина „блогинг“ той пише – „Просто е! Езикова грамотност е комуникация. Това е четене и писане. Блогинг е комуникация. Това е четене и писане.

Езикова грамотност = (четене + писане)

Блогинг = (четене + писане)

Следователно: Блогинг = Езикова грамотност“ [1]

Според неговото виждане, чрез блогинг се представя информацията в контекста на всекидневната, заобикаляща ни среда. В днешно време всекидневната информация е дигитална, в мрежата, където се прочита, обработва, разпространява. Поради тази причина Уорлик е на мнение че учениците би трябвало да използват блогинг и в класните стаи, както и да се използва като част от оценяването на работата им по време на процеса на обучение, защото той се счита за стил на комуникацията, който те вече владеят и използват в живота си извън стените на училищната сграда. От друга страна по този начин се дава възможност на учителя да интегрира блогинг в учебната програма и учебните часове като повдигаща интереса за учене на учениците технология. Според него, едно учебно съдържание е необходимо да бъде разнообразно, богато, а благодарение на дигиталните възможности, то може да стане още по-богато и разнообразно. Уорлик отчита един недостатък в използването на блогинг в училище и той е че често липсва цялостен контрол от страна на учителите спрямо действията на учениците. Следователно, за да се извлекат по най-полезен начин знанията и действията на учениците по време на работата им с блогове, то учителите трябва задължително да ги контролират.

Майра Барс (Myra Barrs) и Сара Хорокс (Sarah Horrocks) са автори на научно изследване на тема „Образователни блогове и тяхното въздействие върху писането на учениците“, което е било проведено през 2012 година и чиито резултати след това представят в една от залите на Институтът по образование (IOE) към Университетският колеж в Лондон (University College London - UCL), който представлява най-голямата институция за образователни изследвания в Обединеното Кралство (United Kingdom).

Тяхното изследване, описано в книгата им „Educational Blogs and Their Effects on Pupils' Writing“ обхваща четири начални училища в Лондон като продължава шест месеца през 2014 година. Учителите, които участват в него, са начални и такива, преподаващи информационни технологии. В рамките на проекта се взимат предвид вижданията на учители от Австралия, Канада и Съединените Американски Щати, които също използват в работата си блогинг. Целта е да се направи сравнение между начина на работа в Америка, Европа и Австралия. На учителите, участници в проекта се задават въпроси, както в началото, така и в края на изследването. Докато останалите са помолени да попълнят онлайн анкета. В резултат се оказва, че учителите от проекта обръщат по-голямо внимание на съдържанието и не се отнасят толкова стриктно към оценяването и поправянето на грешки, докато останалите учители използват блога за оценяване на учениците с цел покриване на определени критерии от учебната програма за грамотност, пунктуация и правопис, докато съдържанието отива малко на по-заден план.

В началото на книгата си „Educational Blogs and Their Effects on Pupils' Writing“, Майра Барс и Сара Хорокс изясняват какво според тях означава термина блогинг – „Блогинг е част от дигиталната грамотност (или цифровата грамотност), която е оспорван термин с множество дефиниции. Вместо да се търси едно определение, е по-полезно да се търсят връзките между определенията. Също така блогинг е дигитален инструмент, който учениците трябва да умеят да използват ефективно, мислейки критично за информацията, на която се натъкват и за тази, която създават и споделят в публичното пространство.“ [2]

Една от целите на изследването е да покаже как блогинг в начална училищна възраст влияе на писането на учениците. Друга цел е да се направи разлика между ученическото писане на блог и това в тетрадките. Провеждат се редица експериментални проекти за тази цел с ученици от всички етапи на началното училище. Проектите включват много и различни дейности. Един от тях например е на тема „Космически откриватели“ („Space explorers“) и в началото започва с фронтална работа за получаване на нови знания, продължава с беседа за затвърждаване на знанията, която съдържа провокативни въпроси, провокиращи критичното мислене на учениците. Следва работа по екипи като всеки от тях с подръчни материали изработва космически кораб, космонавти и галактики. След това записват видео на предварително измислен от тях цялостен сценарий, които обхваща подготовката, пътешествието и завръщането на космонавта от пътуването му до космоса. Последният етап от проекта е индивидуална блог работа като всеки ученик качва видеото в личния си ученически блог и го описва във формата на текст от позицията на разказвач като използва колкото се може повече терминология, и спазва последователността на действията на видеото. Следва споделяне, коментиране от съучениците, оценка от учителя и включване на родителите в представянето на готовите проекти.

Редица подобни експериментални проекти се правят по време на половингодишния им труд. Те винаги се съобразяват с възрастта и знанията на учащите. Резултатите, до които стигат Майра Барс и Сара Хорокс и описват в книгата си „Educational Blogs and Their Effects on Pupils' Writing“ са няколко:

- Първо блогинг дава на учениците мотивация да се стараят повече, да пишат правилно, както и да се опитват да осмислят по-надълбоко съдържанието на текста; дава им чувство на по-голяма свобода при писане. Причината е че публикациите им ще бъдат достъпни за прочит не само от учителя, ами от

сравнително по-голям брой хора – съученици, родители, а понякога и съвсем непознати хора;

- Като втори извод учените заключават, че блогинг подобрява комуникацията и отношенията между връзките учител-ученици-родители;
- Трети извод е че блогинг засилва ангажираността в писането на учениците, повишава увереността им и им помага да си дават равносметка за собственото им ниво на писане, благодарение възможността да четат публикациите на останалите си съученици и да ги сравняват със своите собствени;
- Изводът, който е на последно място, но не и по-важност е че чрез блогинг, учениците подобряват уменията си за писане и според учителите е важно той да присъства в учебните занимания.

Редица учени изследват ползите от дигиталната култура в началото училище. От своя страна блогинг дава възможност на всеки един ученик да се изяви поотделно, тъй като времето в клас е лимитирано и е невъзможно всеки един да вземе участие в неговите рамки. Също така блогинг е ключов елемент в изграждането и развитието на знания, защото работата с него насърчава към действие и най-неохотните ученици. Чрез него се развиват комплексни умения в различни важни области на детското развитие. В книгата си „What is digital literacy? A pragmatic investigation.“, Дъг Белшо [3] ги разделя на осем основни елемента: „културен, познавателен, конструктивен, комуникативен, придаващ увереност, творчески, критичен и граждански“. [3] Всяко едно от изброените е компонент, играещ жизнено важна роля в развитието на децата на тази възраст. Любопитното е че те са част от заложения компетентностен подход от МОН в България, което превръща блогинг в подходяща технология за развитието им, според нашите най-нови образователни стандарти.

Друг автор, който има интерес в същата тематика и изследва ползите от блогинг е Дейвид Андрюс.¹ Интересно е че докато предходния автор - Дъг Белшо, който разграничава ползата от него на отделни компоненти и ги анализира поотделно, Дейвид Андрюс ги групира в един основен такъв, който определя като умение на учениците да осмислят, задавайки въпроси. Може да се каже, че за част от осемте компонента на Белшо, говори и Андрюс чрез теорията си, тъй като зад уменията на някого да осмисля дадена идея, текст и други, се крият редица други спомагачи по-тесни умения като критичност, познавателност, конструктивност и увереност – отново части на компетентностния подход. Дейвид Андрюс твърди „Моето мнение е че писането има цел и писателят открива всякакви важни неща, свързани с въпросите какво да пиша, защо да го напиша, как да го напиша и много други. Така че, според мен, трябва да реконфигурираме, преосмислим и променим писането в училищата.“² По думите му училищният блогинг позволява на учениците да се свържат със света, чрез публикациите да споделят работата си и в резултат на това да получават коментари с обратна връзка.

¹ Andrews, D., Williams, Ch., “*Blogging in Your Classroom: A Guide to Getting Started.*” *Guardian*, 2015, <https://blog.happynumbers.com/bloggin-in-your-classroom-a-guide-to-getting-started/>

² Andrews, D., Williams, Ch., “*Blogging in Your Classroom: A Guide to Getting Started.*” *Guardian*, 2015, <https://blog.happynumbers.com/bloggin-in-your-classroom-a-guide-to-getting-started/>

Това от своя страна прави писането им по-осъзнато и задълбочено, по-внимателно предварително проверено и по-отговорно. Той нарича тези следствия „преоткриване“ на писането в училище. Също така за него глобалната мрежа, чрез която се осъществява обратна връзка в реално време от други потребители към учениците, трансформира разбиранията на това как технологията и блогинг оказват влияние върху положителните резултати на учениците и налага промяна на дадени стандарти и методи в училищния процес. Или според точните му думи: „Използвани добре, блоговете могат да бъдат трансформационен процес, влияещ на качеството на образованието.“³

Що се отнася до разбирането му спрямо определението на термина „блогинг“, Дейвид Андрюс го формулира по следния начин „Най-просто казано, блогът е дигитален инструмент, който позволява на хората да публикуват съдържание в Интернет (текст, снимки, видео, аудио). Той съдържа интерактивни функции, което позволява на зрителите на блога след това да добавят коментари към публикациите в него.“⁴

В статията си „Блог рано, блог често: тайната да накараш момчетата да пишат правилно“, (Blog early, blog often: the secret to making boys write properly), Ричард Гарнър разказва за успехът, изразяващ се в повишаване резултатите на учениците на едно училище, чиито учители, смело започват да използват технологии в процеса на обучение и на учене. Това училище се намира в английският град – Болтон и се казва „Heathfield House School“. Проблемът, върху който се фокусира екипа на училището е свързан със статистически данни, които показват, че по-големия процент от момчетата в начална училищна възраст, изпитват сериозни затруднения в изграждането и развитието на уменията си за четене, отколкото е този на момичетата. Според автора: „Разликата между представянето на момичета и момчета може да се види още на седем години - като последните тестове за тази възрастова група покачват, че 1/4 (25%) от момчета не успяват да достигнат необходимия стандарт и да покрият необходимите критерии в сравнение с едва 13 на 100 (13%) от момичетата“.⁵ Заместник директорът по онова време – Дейвид Мичал приема идеята за хостинг на онлайн уроци. След което училището изпраща на родителите съобщение за новия модел на работа. Създава се платформа за блогове, която се свързва с уебсайта на училището. Впоследствие всички деца се включват в нея. Не след дълго блоговете са официално въведени в училищната програма на учениците. Започват от най-ранна училищна възраст като дори и пет годишните пишат в блоговете. На следващ етап включват блоговете на учениците в международна план-програма, в която хората, които ги четат се увеличават многократно и могат да бъдат от различни точки на света. Впоследствие с критерии, определени от тази програма, се въвежда конкурс за блог на седмицата, който след това бива награден. Основната дейност на

---

³ Andrews, D., Williams, Ch., “*Blogging in Your Classroom: A Guide to Getting Started.*” *Guardian*, 2015, <https://blog.happynumbers.com/blogging-in-your-classroom-a-guide-to-getting-started/>

⁴ Andrews, D., Williams, Ch., “*Blogging in Your Classroom: A Guide to Getting Started.*” *Guardian*, 2015, <https://blog.happynumbers.com/blogging-in-your-classroom-a-guide-to-getting-started/>

⁵ Garner, R., “*Blog early, blog often: the secret to making boys write properly.*” *Independent*, 2011

учениците в работата им с блоговете е да пишат кратки истории на различни теми, често по учебното съдържание, предадено преди това, чрез онлайн уроци, създадени от учителите (обърната класна стая). Блогинг се превръща в неизменна част от ежедневно общуване в училището. Процесът най-често е че взетите в училище уроци, след това се описват в блога от вкъщи. Този начин на работа мотивира в огромна степен учениците в писането им. Дори учителите им споделят колко невероятна е трансформацията в отношението на децата към писането. Те го определят като нещо, което в началото им е било скучно, а след това с използването на блогинг, се превръща в занимание, което правят с огромен интерес. Това, което казва автора като резултати на учениците е че „Процентът на 11 годишните учениците с по-голяма средна оценка в националните тестове за писане се е качила от 7% на 67%“.⁶

След показаните резултати от успешната практика, екипът на училището в Болтън се опитва да насърчи повече колеги от други училища да започнат да използват блогинг в процеса на учене и преподаване. Не малко от тях последват примера им. С течение на времето, те също стигат до извода, че учениците подобряват уменията си за писане, като не малка част от тях са момчетата, които по начало се справят по-трудно от момичета в тази конкретна област и в тази възрастова група.

Ричард Гарнър пише още нещо изключително интересно по темата. „Министерството на образованието в Англия влага милиони паунда, за да намери решение за справянето на проблема на момчетата, които изостават с четенето, чрез изпълнението на различни проекти. По-мощни от тях са два. Първият се нарича „Момчета в книги“, който е базиран работата с книжни материали с разкази с факти за момчетата, които учениците трябва да четат в класните стаи. Вторият проект се казва „Шампиони по четене“. Неговата идея е известни футболисти от английската шампионска лига да мотивират малките ученици на срещи с тях, разказвайки за любимите си книги. Нито един от тези проекти не се оказва толкова ефективен, колкото е проекта за блогинг в училище, обяснен в предходния абзац.“⁷

За основния ключов елемент - училищното блогинг писане, който повишава интереса на учениците в заниманията им в процеса на учене и преподаване, говори и Дейвид Мичъл (David Mitchell). Той е с повече от 20 години опит, бивш учител и директор, който към момента е консултант в образователния сектор, предлагащ услугите си на училища из цялото Обединено Кралство. Още преди 10 години започва да работи по идея, която не спира да доразвива и до днес. През 2009 година представя блогове и работата с тях по време на обучение в класовете, на които преподава в начално училище „Heathfield“ в Лондон, Англия. В рамките на една година ученическите блогове събират повече от 1 000 000 читатели от цял свят. В резултат на което, работата му предизвиква сериозен бум в медиите и сред колегите му в други училища, които търсят да използват иновативен и технологичен елемент, който да е интересен за учениците им. Работата на Дейвид Мичъл е излъчена в новинарската емисия по BBC1. Успехите от метода му „блогинг“ си проличават от отношението на учениците към него и от техните резултати през 2010 година. Те са изразени в статистически данни, които показват, че през

---

⁶ Garner, R., "Blog early, blog often: the secret to making boys write properly." *Independent*, 2011

⁷ Garner, R., "Blog early, blog often: the secret to making boys write properly." *Independent*, 2011

предходната 2009 година резултатите по критерии за покрито средно ниво на SAT са достигнати едва от 9% от учениците, докато тези от 2010 скачат на 60% за същата изпитна област.⁸

Дейвид Мичъл продължава да работи в следващите 10 години в същата насока, като споделя, че „благодарение на блогинг, учениците по-лесно достигат стандартите за писане, заложи в държавните учебни програми. Също така мисията му е да разпространява сред учителите най-голямата сила на блогинг – въздействието на аудиторията върху мотивацията и възгледите на учениците.“⁹ Дългогодишният му опит го довежда до тези изводи, за които дава някои примери по време на участието си като лектор в TED. Първият е свързан с осемгодишно момче, което изпитва затруднения да пише текст и едновременно с това да поставя пунктуационни знаци. Дейвид Мичъл започва да работи усилено и извънредно с ученика, за да постигнат резултат, дори организира срещи с родителите му относно проблема му. Един ден учителят поставя задача в клас, за която ученикът пише в училищния блог кратък обзор на тема за футболен мач между Австралия и Англия. Всичко се променя, когато един от получените коментари е на австралиец, който признава добрата игра на англичаните, описана от момчето в текста му, но също така му отправя градивна критика за липсата на пунктуация в него. От този момент нататък ученикът започва да я използва и да се старее много повече, когато пише текстове. Дейвид Мичъл осъзнава как обратната връзка от непознатите влияе положително за училищния напредък на учениците му. По думите му „учениците обикновено пишат само за един човек – за техният учител, което не е достатъчно за повечето от тях. Те се нуждаят от нещо повече. Тетрадките, в които пишат, се превръщат в склад, който крие всяка тяхна писмена работа. Възможно е никой да не ги прочете, освен учителя. За повечето от учениците този начин на учене е демотивиращ и скучен, затова те не дават най-доброто, на което са способни докато пишат текстове само по този начин.“¹⁰

Блогинг е интересен, иновативен и ефективен при формиране на умения за грамотно писане и повишаване мотивацията за учене при учениците. Той създава благоприятна среда за развиване на меките умения които са ключова част от новия компетентностен подход, заложен в процеса на обучение от МОН. Блогинг в България масово не се използва, тъй като досега не е изследван задълбочено, което го прави недостатъчно познат.

---

⁸ Berkman, J., *SAT/ACT Prep Online Guides and Tips*, 11.08.2015, <https://blog.prepscholar.com/sat-historical-percentiles-for-2010-2009-2008>

⁹ Mitchell, D., *QUADBLOGGING®*, 15 11.2011, <http://quadblogging.net/about-david-mitchell/>

¹⁰ Mitchell, D., *TEDxNorwichED*, 28 06. 2019, <https://www.youtube.com/watch?v=G0t35IiM1MM>

Литература

- [1] Warlick, D., Classroom blogging: A Teacher's Guide to the Blogosphere. Gastonia, North Carolina: Landmark Project, 2005
- [2] Barrs, M., S. Horrocks, Educational Blogs and Their Effects on Pupils' Writing. Reading, England: Education Development Trust, 2014
- [3] Belshaw, D., What is digital literacy? A pragmatic investigation. Durham, England: Durham University, 2012

За контакт с автора:

докт. Румяна Карадимитрова

e-mail: r.karadimitrowa@gmail.com